

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 129/130 - LIPANJ/SRPANJ 2015.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi čitatelji Hrcka!

Ljetni dvobroj Hrcka je pred nama, a on označava početak ferija. Još samo tjedan dana škole i počinje pravi raj na zemlji. Nema škole, obveza, odgovaranja, kontrolnih zadataka, ma milina. Ostaje vam dva i pol mjeseca za odmor i druženje. Vjerujem da su neki već isplanirali što će raditi na odmoru, a mi vam preporučujemo da, kada ostanete bez ideja i naiđe dosada, pregledate Hrcka, možda nađete neku zanimljivost baš za vas. Ujedno vam preporučujem da pročitate Kristinu i Tina, nešto se ozbiljno događa kod njih. Uh, tko će dočekati ružanski broj?

Svima vama želim lijep odmor i dobru zabavu.

Željka

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Ivana Petrekanić-Sić,
Marina Pluković, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić,
Vladan Čutura i Petar Tikvicki
Lektorica: Katarina Vasiličuk
Korektor: Jelena Dulić Bako
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Ljetni bonton

Ukoro nam stiže ljeto i svi volimo uživati u njegovim čarima, no važno je znati kako se treba ponašati. Nitko od vas ne traži »Bečku školu« i nepogrešiv stav, ali lijepo ponašanje je uvijek in.

Čarobne riječi

Iako ove riječi nemaju nikakvu magiju, s njima uvijek možeš postići ono što želiš. Kad hoćeš da ti netko nešto da lijepo zamoli, kad to dobiješ hvala će biti prava riječ. Daješ li nekomu nešto, reci »izvoli«, pogreške se događaju i nije sramota zamoliti za oprostaj!

Ne upadaj u riječ

Ne prekidaj odrasle u razgovoru osim ako nije zaista hitno i bitno. Znaj da će te oni primijetiti i odgovoriti na njih kad završe s razgovorom. Strpi se i pričekaj. Upradanje u riječ uopće nije in.

Budi dobar gost

Ferije su pred nama i sigurno ćeš ići negdje u goste ili kod prijatelja. Kada dođeš u goste pozdravi ukućane, ponašaj se pristojno i na kraju zahvali na gostoprimestvu. Tad možeš biti siguran da će te opet pozvati na ručak ili zajedničko druženje.

Mobitel

Svi znamo kako se danas mnogi nemogu »odvojiti« od mobitela, ali uopće nije pristojno dok s nekim razgovaraš usput i tipkati na mobitelu. Isto tako ako si na nekom ručku s obitelji ili prijateljima, mobitel ostavi po strani. Razgovor uživo je uvijek ljepši i prijatniji.

Sunčane naočale

Tijekom ljetnjih vrućina svi volimo nositi naočale za sunce. Važno je znati da se naočale skidaju u zatvorenim prostorijama i kad s nekim razgovaraš. (Ako si na plaži, razgovor s naočalama je dozvoljen).

Pristojno se odijevaj

Visoke ljetnje temperature tjeraju nas u kratke hlače i majice bez rukava. Važno je znati da je to odijelo za plažu ili šetnju. Tako odjeven ne možeš ili u crkvu, muzej, kazalište... U većim gradovima u svijetu te u tome neće niti pustiti da uđeš.

Ovo je samo nekoliko natuknica o bontonu, dobro razmisli, sigurna sam da znaš i sam kako se treba lijepo ponašati. Ferije su za odmor stoga uživaj u čarima ljeta na lijep i pristojan način.

Željka Vukov

Kviz o sportu

Što smo naučili?

1. Koliko je igrača potrebno u ekipi za odbojku?

- a) 8
- b) 6
- c) 10

2. U koliko setova se igra odbojka?

- a) 2
- b) 4
- c) 3

3. Za koji sport su potrebni stol, reket, mreža i loptica?

- a) Stolni tenis
- b) Tenis
- c) Badminton

4. Koliko je poena potrebno osvojiti u setu da bi se dobio meč u stolnom tenisu?

- a) 11
- b) 13
- c) 9

5. Što je to jedanaesterac?

- a) Vrsta slobodnog udarca u nogometu, izvodi se sa 11 m od gola
- b) Vrsta slobodnog udarca u košarci
- c) Vrsta slobodnog udarca u rukometu

6. Koliko igrača treba biti u jednoj nogometnoj ekipi?

- a) 12
- b) 7-11
- c) 6-12

7. Koliko vremenski treba trajati nogometna utakmica?

- a) 120 min (2 X 60 min)
- b) 100 min (2 X 50 min)
- c) 90 min (2 X 45 min)

8. Što sve spada u zaštitnu opremu za vožnju rolera?

- a) Kaciga, štitnici za koljena, laktove i dlanove
- b) Kaciga, specijalno odijelo - kombinezon
- c) Ništa

9. Koliko igrača ima ekipa u rukometu?

- a) 8
- b) 6
- c) 10

10. S koje udaljenosti se izvodi DEVETERAC?

- a) 9 m
- b) 10 m
- c) 8 m

11. Kuda se kreće LOVAC- figura u šahu?

- a) Uspravno
- b) Dijagonalno
- c) Vertikalno

12. U obliku kog slova skače figura SKAKAČ?

- a) U obliku slova L
- b) U obliku slova I
- c) U obliku slova T

13. Koliko figurica ima jedan takmičar (crni ili bijeli) u šahu?

- a) 14
- b) 18
- c) 16

14. Što je potrebno za hokej na ledu?

- a) Patike, dres
- b) Čizme, skafander
- c) Klizaljke, zaštitna oprema, štap i pak

15. Kako se zove loptica koja se pokreće štapom na ledu?

- a) Puk
- b) Pak
- c) Pik

16. Što je to pirueta?

- a) Okretanje oko sebe
- b) Okretanje oko para
- c) Okretanje po dvorani

17. Koliko igrača treba biti u jednoj košarkaškoj ekipi?

- a) 5
- b) 6
- c) 7

18. Što je to trica?

- a) Koš od tri poena sa 6 m udaljenosti
- b) Koš od tri poena sa 6,5 m udaljenosti
- c) Koš od tri poena sa 6,75 m udaljenosti

19. Da li se badminton može igrati u parovima?

- a) Da
- b) Ne

20. SUDAC je...

- a) Osoba koja vodi računa o poštovanju pravila u igri
- b) Osoba koja postavlja pravila
- c) Osoba koja promatra igru u publici

Rezultati
1.b), 2.c), 3.a), 4.a), 5.a), 6.a), 7.c), 8.a), 9.b), 10.a), 11.b), 12.a), 13.c), 14.c), 15.b), 16.a), 17.a), 18.c), 19.a), 20.a)

Ljiljana Jelaska

LETI, LETI

Jeste li nekada pisali dnevnik? Ona jeste. Zove se Ema i ima četrnaest godina. Živi u Zagrebu s mamom, tatom, bratom Markom, bakom Barom i kornjačom Kornelijom u malom stanu u jednom sasvim običnom dijelu grada. Zvuči poznato? I ima gotovo iste probleme kao i svi ostali tinejdžeri o kojima piše u svom dnevniku, gdje se povjerava svome izmišljenom »francuskom prijatelju«, odnosno fiktivnom liku. Teme su prilično aktualne, od obiteljskih odnosa, prijateljskih odnosa, prestiža u razrednom/školskom društvu do bježanja od kuće, opasnosti s kojima se djeca susreću na društvenim mrežama, pitanja alkoholizma, droge i seksualnog odgoja današnjih adolescenata. Jer odrastanje često nije ni jednostavno ni romantično. Iskreno vam preporučujem ovu knjigu jer vjerujem da će vam se svidjeti.

STIHO LJUPCI

Ja se ničeg ne bojim!!! Ne bojim se, kad
vam kažem!!!!... Možda samo... ili...

Junak

Ja sam junak, do Boga
Ne bojim se nikoga!
Imam pušku drvenu,
Imam sablju limenu,
Imam silne topove
Od stabljike bazgove,
Imam konja dobrog,
Ne bojim se nikoga!
Osim tate, mamice,
Osim kuma, kumice,
Osim mačka sivoga
I kudrova staroga,
Osim svakog jačega
I kokota našega!
Ja sam junak, do Boga
Ne bojim se nikoga.

August Harambašić

Prigledila: B. I.

Počinje sa ZAP, a sve ZAPravo različito:

ZAPERAK – bočni izraštaj iz stabljike na kukuruzu ili lozi (»Moramo posić zaperke da ne uguše čokiće«)

ZAPIVAK – početni glas pjesme (»Zapivak je bio bać Benin, a ostali su ga slidili«)

ZAPEČAK – 1. prostor između peći i zida, iza peći; 2. (u prenesenom značenju) zapostavljeno mjesto, nevažan položaj. Izreke: bacit koga u zapečak (isključiti koga); čuvat zapečak (ne izlaziti u društvo, živjeti povučeno); otić u zapečak (biti zanemaren, ostavljen, zaboravljen).

Slično, malo neobično:
ZAPACKAT – učiniti mrlje, packe, zamrljati (»Počoh sam pisat pismo, pa sam sve zapacko«)
ZAPUČPURIKAT – oglasiti se kao prepelica
ZAPUSTARIT – zanemariti se, ne skrbiti o sebi (»Ako se zapustariš, moraš se dotirat«)

HRVATSKI JEZIK

Piše: Vladan Čutura

Koliko je hrvatski jezik težak?

Je li vam ponekad teško svladati gradivo hrvatskoga jezika? Odgovor je zasigurno potvrđan. Svatko od vas više ili manje voli neko gradivo iz jezika. No, koliko je hrvatski uistinu težak u odnosu na druge jezike?

Engleski jezik, kao što znate, nema padeža, njemački ih ima četiri, a naš jezik ih ima sedam. No, budite sretni da ne morate učiti tabarassanski koji ima čak 35 padeža i govori se u Dagestanu, a po broju padeža rekorder je češki jezik koji se govori na Kavkazu i ima 64 padeža! Khmerski jezik je rekorder u broju glasova i ima ih čak 74. Govori se u Kambodži. U kineskom jeziku je 50.000 znakova, a da bi Kinez pročitao novine, treba ih znati najmanje 2.000. Chippewa jezik, kojim govore američki Indijanci u državi Michigan, rekorder je u broju složenih glagolskih oblika. No, smatraju stručnjaci, kako je najteže naučiti andiljangwa jezik koji se govori u Australiji i koji ima najviše nepravilnih glagolskih oblika.

Za naše područje je zanimljivo da su djeca koja žive u dvojezičnim ili višejezičnim sredinama, u kojima se istodobno koriste dva ili više jezika, inteligentnija, tvrde psiholozi.

Dakle, hrvatski je »mačji kašalj« u odnosu na mnoge druge jezike. Uživajte u ljetu koje je pred nama, a možete ga iskoristiti i da započnete učiti neki novi jezik!

DOROTEA SABO

Napiši nešto za početak: »Osmijehom u novi dan«

Tvoje ime, prezime i nadimak: Dorotea Sabo, Dora .

Škola, razred i mjesto: OŠ »Ivo Lola Ribar«, III. razred, Plavna.

Kako ti se zovu roditelji? Vinka i Zoran.

Imaš li brata i sestru? Mario, ima dvije godine.

Opiši svoju kosu: Smeđa, kratka i ravna.

Boja tvojih očiju? Crna.

Što najčešće oblačiš? Uglavnom traperice i trenirku.

Imaš li hobi i koji? Nogomet i špekule.

Imaš li neke dodatne aktivnosti osim škole? Plešem u HKPUD-u »Matoš« u Plavni.

Omiljeni predmet u školi? Tjelesni odgoj.

S kim sjediš u klupi? S prijateljicom Mašom.

Opiši svoju školsku torbu: Šarena, uredna i uvijek pretrpana.

Što želiš postati kad porasteš? Želim biti stomatologinja.

Kako se zovu tvoj najbolji prijatelj i prijateljica? Miloš i Maša.

Tvoja omiljena boja je? Ljubičasta.

Omiljeno jelo: Jela s roštilja.

Napiši jednu tvoju vrlinu i jednu manu: Dobra sam prijateljica, a mana mi je što puno pričam na satima, a nekada se i potučem.

Omiljeni glumac i glumica: Brad Pitt i Marilyn Monroe.

Omiljeni filmovi: Harry Potter.

Kada bi mogla biti lik iz crtića, koga bi odabrala? Razigranu Mimi.

Koju vrstu glazbe slušaš u slobodno vrijeme? Zabavnu glazbu.

Omiljeni pjevač i pevačica, odnosno grupa: Severina Vučković i Ivan Zak.

Koju pjesmu najviše voliš slušati? Severinina pjesma »Hurem«.

Omiljena knjiga i pisac: »Vlak u snijegu«, Mato Lovrak.

Voziš li bicikl, rolere, trotinet i slično? Ako da, što? Vozim bicikl i skateboard, zato što volim brzu vožnju.

Tko ti je uzor od poznatih osoba, a tko a da nije poznata ličnost? Uzor mi je Ketí Peri, a od nepoznatih moj ujak koji ide u VII. razred – Antonio Danilovac.

Kada bi postojao vremeplov u koje doba bi se vratila? Vratila bih se u vrijeme kad sam bila u vrtiću.

Omiljeno mjesto na kom si bila: Baške vode, na Jadranskom moru.

Gdje bi voljela putovati? U Englesku, grad London.

Omiljena životinja: Lav.

Imaš li kućnog ljubimca? Imam akvarij s ribicama.

Za koji sportski klub navijaš? Dinamo i Partizan.

Omiljeni sportaš: Novak Đoković.

Na što si jutros prvo pomislila kada si se probudila? »Jao! Moram u školu.«

Imaš li simpatiju i kako se zove? Manuel iz Selenče.

Omiljeno doba dana: Poslije podne kada se idem igrati.

Koji cvijet najviše voliš? Ružu.

Tvoj sretan broj je? 32.

Što misliš o Hrcku? Volim ga čitati.

Koja ti je omiljena rubrika u Hrcku? Rubrika »Jeste li znali?«

Imaš li poruku za Hrcka? Napiši je: Svida mi se. Pogotovo posljednja izdanja.

Nešto za kraj: Pozdrav za moje prijatelje iz razreda! ☺

Priredila: B. I.

APOSTOLSKI PRIVACI

Lipnju mjesecu se radujemo najviše zato što nam donosi završetak školske godine, ali ne zaboravimo da 29. lipnja slavimo i dva velika sveca u našoj Crkvi – sv. Petra i sv. Pavla.

Sveti Pavao

Prvim imenom se zvao Savao.
 Učeni Židov i rimski građanin,
 u početku je Isusovu Crkvu rušio i progonio.
 Na putu za Damask susreo je Isusa,
 čuo njegov glas i vidio svjetlost od koje je oslijepio...
 Ali ga je ruka Božja izliječila.
 Otkada se obratio i Isusu predao,
 misionarem je postao
 i svima o kršćanstvu propovijedao i o ljubavi govorio.
 Za Isusa je život svoj dao.
 Rimljani su ga osudili
 i mačem mu glavu odrubili.
 Napisao je mnoge poslanice,
 a posebno je lijep njegov »Hvalospjev ljubavi«.
 Po tome trebamo živjeti i uvijek dobri biti.

Sveti Petar

Nekoć davno živio je u Galileji hirovit i neugledan čovjek...
 Ribar je bio i svaki je dan ribe lovio.
 Jednoga dana Isusa je sreo, sve ostavio,
 njegovim apostolom postao i vjeran mu do smrti ostao.
 Puno je Isusa volio, ali u važnom ga je trenu zatajio.
 Prije nego je pijetao kukuriknuo – protiv Isusa je viknuo.
 Poslije je plakao, plakao, žao mu je bilo što se tako zbilo.
 Kao i Isus, hodao je po vodi.
 Ali hodajući tako – ipak je potonuo
 jer mu vjera nije bila jaka,
 mučila ga je sumnja svakojaka.
 Isus mu je ključeve raja ostavio,
 pa on sada rado pomaže svima
 i sigurno drži širom otvorena vrata,
 gore na nebesima...
 On je »stijena« na kojoj je Isus
 sagradio svoju Crkvu.
 Tako je postao prvi papa
 i vođa cijele Crkve.

Jež

Ljupka bodljikava loptica

Ježevi su ljupki, mali sisavci, čija su prepoznatljiva karakteristika - bodlje na leđima. One ih štite od većih životinja, pa ako ježić osjeti opasnost, sklupčat će se u malu bodljikavu loptu, kako bi zaštitio mjesta bez bodlji - stomak, lice i nogice. Trbuščići su im prekriveni mekanim, laganim krznom, najčešće smeđe ili sive boje, mada ih ima i izuzetno svijetlih, skoro bijelih (albino ježevi).

Naseljavaju Europu, Aziju, Afriku i Novi Zeland, a postoji 25 različitih vrsta ovih kukcoždera. Životni vijek ježeva je od 8 do 10 godina, žive na livadama, pašnjacima i u šumama, a nerijetko se mogu vidjeti i u gradu, na zelenim površinama.

Jež – kućni ljubimac

Jež kao ljubimac može živjeti u kavezu ili terariju. Na dnu treba postaviti piljevinu, a treba mu i osigurati mjesto u kavezu na koje će se moći sakriti (kućica, cijev i sl.) Dobro je postaviti mu i igračke, npr. krug za trčanje.

Ježa se može uz nadzor pustiti da šeće stanom. Vrlo su radoznali i vole istraživati okolicu, a za razliku od glodavaca, neće gristi kablove i namještaj.

Ježa treba uzimati opranim rukama kako bi se navikao na vlasnikov miris.

Ježevi raspoznaju i vlasnikov glas, pa je dobro pričati im.

Skloni su gojenju pa im treba osigurati mogućnost kretanja.

Jež – dobrodošao gost u kućnom dvorištu

Posebno je potrebno napomenuti da je jež u dvorištu vrlo korisna životinja, jer jede velike količine puževa, malih miševa i drugih glodavaca, kao i kukaca. Zbog toga su namjerna ubijanja ili ozljeđivanja ježeva potpuno nemoralna, neopravdana pa čak i štetna za kućanstva.

U kućama u kojima je jež dobrodošao, uočeno je da se iste obitelji svake godine ponovno mogu vidjeti.

Od osjetila, najrazvijeniji su im njuh i sluh, pa mogu prepoznati i najmanji šum.

Vole samoću, nemaju neugodan miris i nisu zahtjevni. Glasaju se smiješno i neobično, što podsjeća na dahtanje, grebanje, kliktanje i puhanje. Nisu agresivni te se uz malo strpljenja mogu pripitomiti.

Ježeve bodlje su raspoređene po leđima i bokovima, a ima ih ukupno od 6 do 8 tisuća. One su zapravo tvrde, jake, šuplje dlake, duge do 3 cm. Svaka bodlja ima poseban mišić, koji upravlja njenim položajem.

Zubi ježeva su šiljati i oštri, a neke vrste imaju čak do 44 zuba, koja su prilagođena njihovoj ishrani. U odnosu na tijelo, jež ima upadljivo velike oči i uši.

Ježevi se hrane brojnim beskičmenjacima, kao što su gliste, puževi, pauzi i insekti, a povremeno i malim kičmenjacima - žabama, gušterima, zmijama, ptičjim jajima, krticama, rovčicama i miševima. U jesen se ponekad hrane sjemenkama, a često voćem. Ježevi se hrane i zmijama otrovnicama, jer imaju protein erinacein, koji onemogućuje proteolitičko djelovanje zmijskog otrova.

Jež je cijelo proljeće i ljeto u pokretu, dok u jesen počinje s pripremanjem staništa za zimski san. Stanište mu je udubljenje u stablu ili zemlji, obloženo lišćem, slamom, sijenom ili mahovinom. U tom svom domu provede tri do četiri mjeseca u dubokom snu u hladnim područjima. Međutim, stanovnici toplih područja u sušnom razdoblju zapadaju u stanje ukočenosti, koje se naziva torpor. Tijekom hibernacije, životinje se ne hrane, već koriste pričuve masnog tkiva. Ježevi u zarobljeništvu ne spavaju zimski san, ukoliko se nalaze na toplom i imaju na raspolaganju dovoljnu količinu hrane.

Njihovo doba dana su predvečer i noć, i tada su najaktivniji, dok su danju skriveni u svojim gnijezdima. Zato ne čudi što se ježevi u prigradskim naseljima često mogu sresti i u dvorištu, šušajući i njuškajući.

Tijekom posljednjih 20 godina značajno se smanjuje brojnost ježeva u Europi. Veliki broj ježeva ne preživi hibernaciju, dok mnogi stradaju uslijed prelaska cesta.

Rađaju li se ježevi mladunci s bodljama?

Naravno da ne. Rađaju se nagi i sasvim bijeli. Slijepi su, a bodlje su im još sitnije i mekane, gotovo sakrivene pod kožom. Poslije nekoliko dana one izrastu, a za otprilike mjesec dana postaju oštre i krute kao kod ostalih odraslih ježeva. Ipak, treba im nekoliko tjedana da se nauče smotati u loptu.

Dina Dulić, IV.a – OŠ »Pionir« Žednik

Biljana Zorić, OŠ »Ivo Lola Ribar« Plavna

Dražen Lešnjaković, IV.e –
OŠ »Ivan Milutinović« Mala Bosna

Denis Mičić i David Mišković, III. –
OŠ »Aleksa Šantić« Vajska

Iva Ivković, III.b – OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

Ivan Vuković i Marijana Godžur, III.a i IV.a –
OŠ »Matija Gubec« Tavankut

Mario Romak, III.b – OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

Miloš Visković, III.
– OŠ »Aleksa Šantić« Vajska

Stipan Pašić, IV.a – OŠ »22. oktobar« Monoštor

Sara Vujičić, IV.b –
OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan

Nikola Galić, II.b – OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan

Mateja Tot, IV.h –
OŠ »Sveti Sava« Subotica

»Sve i svašta da poleti dječja mašta«

»Sve i svašta da poleti dječja mašta«... upravo tako je i bilo na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Subotica u srijedu, 20. lipnja. Na krilima mašte potaknute pjesmama i pitalicama subotičke spisateljice za djecu Nedeljke Šarčević, poletjeli su učenici

od 1. do 4. razreda OŠ »Matko Vuković«. Malo se i plesalo, a najviše su bili zainteresirani za zagonetke u kojima su djeca bila nepogrešiva. Ovaj susret održan je u okviru XXII. međunarodnog festivala kazališta za djecu.

Međunarodni festival kazališta za djecu

U nedjelju, 17. svibnja, otvoren je 22. međunarodni festival kazališta za djecu u Subotici. U okviru ovoga festivala nastupili su, osim brojnih gostiju, i djeca iz Predškolske ustanove »Naša radost« koja pohađaju vrtiće na hrvatskom jeziku – u ponedjeljak su, 18. svibnja, na Trgu slobode u Subotici nastupili mališani iz dječjeg vrtića »Marija Petković – Biser« i predstavili se ritmikom »Afrička priča«. Mališane su za ovaj nastup pripremile njihove odgojiteljice Mirjana Ivanković i Nada Poljaković.

Ž. V.

Pjesak za djecu

Zabavni program Dječja čarolija, namijenjen svim dobnim kategorijama, Sončani su imali prilike vi-

djeti u subotu, 23. svibnja, u velikoj dvorani Doma kulture. U programu su sudjelovali članovi mlađe skupine dramske sekcije OŠ »Ivan Goran Kovačić« – Škola talenata, s predstavom »Moja mama je klinceza«, ritmičke grupe III. razreda i dječje folklorne skupine OKUD-a »Ivo Lola Ribar«. Publika, nažalost malobrojna, uživala je u jednosatnom programu, a sudionike je nagrađivala asluženim ugotr ah imp lje skom.

A. I.

Tavankučani na Državnoj smotri učeničkih zadruga u Zagrebu

Predstavnice škole »Matija Gubec« iz Tavankuta, ravnateljica Stantić Prčić, nastavnica Kovačići učenice Štetaković i Crnković sudjelovale na su

Državnoj smotri učeničkih zadruga u Zagrebu. XXVII. Smotra je održana u čarskom domu 15. i 16. svibnja, a osnovna škola iz Tavankuta jedina je sudionica izvan Republike Hrvatske. Učeničke zadruge su se predstavljale po županijama, a na štandovima su predstavljale radove koji učenici izrađuju sa svojim nastavnicima. Svi proizvodi na štandovima bili su prodajnog karaktera. Posjetitelji su imali prigodu sudjelovati i u raznim radionicama. Kao jedan od dvanaest najboljih proizvoda Sajma izabrana je i ukosnica od slame sa štanda škole iz Tavankuta.

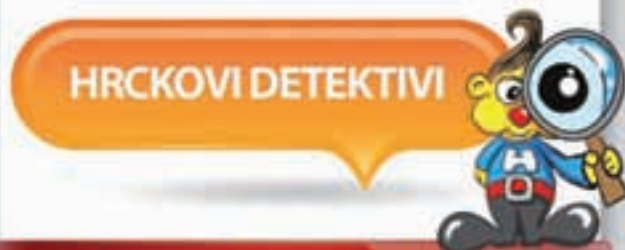
I. D.

FOTO VIJEST

Misa zahvalnica

Misa zahvalnica za kraj školske 2014./2015. godine održana je 30. svibnja u subotičkoj katedrali bazilici sv. Terezije Avilske.

Odgovor iz prošlog broja

Afrički slon,
afrički šumski slon i azijski slon

Nagrađeni

1. Roko Pluković, predškolač – »M. P. Sunčica« Subotica
2. Pavao Pluković, predškolač – »M. P. Sunčica« Subotica
3. Petra Vojnić Tunić, I.h – »Matko Vuković« Subotica
4. Martin Vukov, I.h – »Matko Vuković« Subotica
5. Iva Molnar, II.h – »Matko Vuković« Subotica
6. Martin Rajković, II./1 – »L. G. Kovačić« Subotica
7. Andrijana Cocek, III.a – »Matija Gubec« Tavankut
8. Ana Rukavina, III.c – OŠ »Ivan Milutinović« Subotica
9. Valentina Ostrogonac, III.a – OŠ »Matija Gubec« Tavankut
10. Melisa Godžur, III.a – OŠ »Matija Gubec« Tavankut

Nagradno pitanje

Sljedeće nagradno pitanje
očekujte u rujanskom broju!

Republičko natjecanje iz hrvatskog jezika

Republičko natjecanje učenika osnovnih škola iz poznavanja hrvatskoga jezika i jezične kulture održano je 21. svibnja u OŠ »Matija Gubec« u Tavankutu. Sudjelovalo je 18 učenika iz triju osnovnih škola: »Matko Vuković«, »Ivan Milutinović« iz Subotice i Male Bosne, te škole domaćina. Pitate se tko su najbolji?

Evo rezultata za VII. razrede: I. mjesto Martina Buljovčić, II. mjesto Đurđina Sudarević i III. mjesto Maja Imrić. Sve tri učenice su iz OŠ »Matko Vuković«, mentorica Sanela Šafer.

Učenici VIII. razreda koji su osvojili prva tri mjesta su: I. mjesto Petar Huska, II. mjesto Ana Piuković, oboje iz OŠ »Ivan Milutinović«, mentorica Biljana Horvat, dok je III. mjesto osvojila »Kristina Matković«, mentorica Sanela Šafer iz OŠ »Matko Vuković«.

Organizatori ovoga natjecanja su Ministarstvo prosvjete, znanosti i tehnološkog razvitka i Hrvatsko nacionalno vijeće, a ove godine natjecanje je održano po peti put. »Do sada je bila praksa da se natječu učenici sedmog i osmog razre-

da. Pokazalo se kako su oni posebno motivirani, samim tim što učenici osmog razreda za prva tri mjesta dobivaju bodove za upis u srednje škole. Svi koji su sudjelovali bit će nagrađeni na svečanosti koja se priređuje za najbolje učenike. Ove godine to će biti na Dan hrvatske zajednice 19. lipnja. Šest najboljih učenika, prvih troje iz sedmog i prvih troje iz osmog razreda bit će nagrađeni ljetovanjem u Novom Vinodolskom, koje se organizira u suradnji s Hrvatskim nacionalnim vijećem, Gradom Zagrebom i Gradskim društvom Crvenog križa Grada Zagreba«, rekla je Andela Horvat, članica IO HNV-a zadužena za obrazovanje.

Najboljima od srca čestitamo i želimo dobar provod na moru!

I. D.

Draga djeco!

Ferije su pred nama, a to znači puno razonode i zabave! Evo još jedne stranice za mudre glavice i dobru zabavu. Uživajte i provjerite jeste li spremni za školu.

Posloži slova pravilno!

NJEIGK

--	--	--	--	--

VRTIĆI

Vrtići su zabavišta,
vrtići su obdaništa,
vrtići su prvo mjesto

gdje se rađa _ _ _ _ _ .

(priateljstvo)

APEICRN

--	--	--	--	--	--	--

MAMINE CIPELE

Mamine cipele najljepše na svijetu,
Imaju visoku, viiiisoku petu.

I u njima nožice polude od sreće,
kada Ana u njima po sobi šeće.

Pa posrću, krive se, vrludaju, krivudaju.
I svaka bi na svoju stranu povela Anu!

NAAČLOE

--	--	--	--	--	--	--

ABROT

--	--	--	--	--

Priredila: Marina Pluković

Kroz sive kiše ljeto miriše...

radujem se i svakoj zruci sunca koja proviri makar i na kratko i osuši betonske staze, limeni sims na prozoru moje sobe i suzu koja je pošla i trepavice ju zaustavile...

Nekako shvaćam puno stvari koje prije nisam. Moji mama i tata... Neka rade što misle da moraju. Ja se svakako lagano odvajam nekako od njih. Toliko dugo sam imala samo njih, bojala se svijeta, misleći da je strašni neprijatelj, a njih smatrala mojim jedinim svijetom, jedinim sigurnim mjestom gdje sam voljena i prihvaćena. Sad vidim da oni imaju svoje svjetove koje ja uopće ne razumijem – čak, druge živote. Ne, neću plakati, dosta je toga. Ali, neću ni mrziti ni osuđivati – jednom mi je Tin to jako dobro objasnio, ne mogu sve ponoviti. Baš je on pametan i nekako mudar... Dobro je izgleda ovo vrijeme, ne samo za usjeve (kako uvijek kaže Svjetlanina majka), već i za nas, tinejdžere – za razmišljanje. I, tako sam shvatila da i ja imam svoj svijet, i da uopće nije mnogo strašan, kad su uz mene prijatelji. Njih je malo, ali ih ipak imam. Moje Marina i Svjetlana... i Tin ...

Tin ... Da, ja sam se zaljubila. Nikad to nisam mogla zamisliti – ma, Sven je onaj »najfaca«. Sad je Sven samo Tinov brat, ma koliko je i on lijep. Sad mi je lijep jer slični Tinu, razumijete cure? Kad Tin i ja šćemo, toliko toga bih mu rekla, nekad zamišljam da ga zaustavim i kažem mu da ga volim! Pomislila sam i da ga poljubim, zamislite – ja! Ali, nikako neću, uvijek odustanem. On ima nešto s Mirjanom, ne kaže ništa, ali pogledam ja njegov zid redovito – tamo vrví od NJENIH objava, pa mi je jasno da smo mi samo prijatelji...

Kristina

Ne dam kiši da me rastuži, ne želim više biti cmizdravica. Nije mi lako, ali – i kroz ove kiše, ljeto miriše i znam da dolazi, koliko god to izgledalo daleko. Naučila sam voljeti i kišu! Ipak,

Neplanirano, a ekstra...

Neka-
ko je sve krenulo.

Dobio sam nekoliko neplaniranih petica – ustvari, nisu neplanirane, već neočekivane. Već sam izgubio nadu da ću ispraviti ocjene, jer – koliko god ja učio (ili mislio da sam naučio), biologičarka je samo vikala da nije dovoljno, da imam rupe u znanju, a povjesničarka je na satu samo puno pričala o svemu, a najmanje o povijesti, pa uopće nije dozvolila da odgovaramo. Odjednom – sve se promijenilo. Godišnje provjere uradio sam za čistu peticu! Čak sam i iz kontrolnog iz matematike dobio peticu, max broj bodova. Za pismeni iz engleskog me je pohvalila – ne može petica na kraju, jer previše je »šarenih« ocjena, ali kaže profka da sam joj sa sastavkom o društvenim mrežama – iznenađenje godine ☺.

Mirjana – ona je također trenutačno »slobodna« i već toliko stavlja na moj Fb zid statuse, pjesme, natpise razne da bih trebao biti magare pa da ne shvatim da joj se sada ja dopadam. Ali, sada sam shvatio da me više ništa ne privlači njoj. Jednostavno – ništa. Sven me zeza da je zbilja zatreskana, a ja odmahujem i rukom i kosom. Nije mi stalo, čak mi je i neugodno, da je cura zaljubljena u mene, a ja u nju nisam. A nisam – u Mirjanu...

Kristina... ona je posebna i uvijek će mi biti posebna. Ne znam što je točno što osjećam prema njoj. Ne želim o tome razgovarati, niti razmišljati. Jako mi se sviđa i draga mi je, ali ona je sad kao malo lane neko, uplašena i osjetljiva, zbog mame i tate. U društvu to ne pokazuje, ali ponekad, kad me iz daljine pogleda, u tom pogledu bez riječi pročitam sve. Kada smo sami i šetamo navečer, mi pričamo o svemu, o najobičnijim stvarima, o školi, čak ponavljamo lekcije, samo nikako o onome što osjećamo jedno prema drugom. Iako, kad me Kristina pogleda i nasmiješi se, nekako sam tako sretan da... Ne planiram ništa s njom, samo sam uz nju i jako nam je lijepo – najbolji prijatelji, za sada. Neplanirano, a ekstra ... ☺

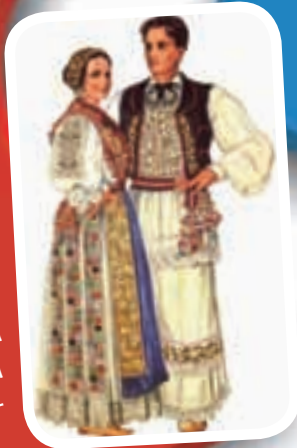
Tin

Kviz Vojvodinu

1. Od čega se izrađuje šokačka narodna nošnja?

- a) Izrađuje se od jednobojnog ljubičastog satena bez ukrasa.
- b) Izrađuje se od kožnih dijelova obrubljenih plavim koncem.
- c) Izrađuje se od bijelog platna ukrašena šljokicama, a rubovi bluza, košulja i gaća izvezeni su čipkom.
- d) Izrađuje se od vune te se štrikaju uske haljine.

Šokci su Hrvati koji danas žive u Slavoniji, Baranji, Bosni, zapadnom Srijemu, Banatu, Bačkoj i Mađarskoj. Poznati su po veseloj pjesmi i plesu te posebnu pažnju posvećuju tradiciji.

2. Kad se održava Etno kamp Hrvatske čitaonice?

- a) Tijekom zimskih ferija.
- b) Posljednjeg tjedna u kolovozu.
- c) 1. i 2. svibnja.
- d) Prvog vikenda u rujnu.

Hrvatska čitaonica iz Subotice već osmu godinu zaredom priređuje Etno kamp za djecu osnovnoškolske dobi, gdje na prijateljski način i kroz radionice organizira boravak 80-ak djece iz Subotice i okolice. Već par godina Hrčko osobno posjeti sudionike Etno kampa.

3. Što je Dužijanica?

- a) Žetvena svečanost.
- b) Svečanost vina i vinograda.
- c) Svečanost posvećena šumama.
- d) Svadbeni svečanost.

Dužijanica, nekada obiteljska a danas kao velika kulturna manifestacija, temelji se na zahvali Bogu za obavljenu žetvu. Danas kroz brojne manifestacije koje se održavaju od Markova, kada je blagoslov žita, preko predaje kruha gradonačelniku od novog brašna do proštenja na Bunariću (koncem kolovoza), okuplja veliki broj ljudi u brojnim mjestima Bačke.

4. Koji se još naziv rabi za Bački Brijeg?

- a) Bereg
- b) Đurđin
- c) Totovo selo
- d) Lemeš

Bački Brijeg je mjesto nadomak Sombora. Selo je podignuto na jednom manjem uzvišenju, na brijegu, čime je bilo zaštićeno od poplava. Poznato je kao rasadnik vrsnih tamburaša. Nalazi se uz samu državnu granicu s Mađarskom.

Bernadica Ivanković

Točni odgovori: 1. c); 2. b); 3. a); 4. a);

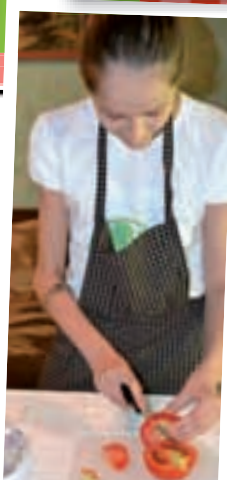
Anin ukusni medvjedić

Priprava:

1. Zemičku prerežite na pola i namažite je kiselim vrhnjem. Po njemu posložite salamu i rajčicu.
2. Jedan kolut salame presavijte na pola i stavite da viri iz zemičke kao jezik.
3. Od gore po zemički složite dva koluta kuhana jajeta kao oči, zjenice napravite senfom, a nos polovicom masline.
4. List salate postavite kao kosu, a polovice koluta rajčice kao uši.

Dobar tek!

Anin ukusni medvjedić je specijalitet Ane Jaramazović, učenice V. razreda OŠ »Ivan Milutinović« iz Subotice. Ana trenira odbojku i voli pisati pjesme. Veoma je druželjubiva, rado dijeli užinu i voli se igrati.

Vrijeme priprave:
5 minuta

Potrebni sastojci:

zemička

senf ili majoneza

salata

maslina

kiselo vrhnje

salama

kuhano jaje

rajčica

Priredila: Bernadica Ivanković

Jeste li znali?

- ➔ U državi Juta (SAD), ptice imaju prvenstvo prolaza na svim autocestama.
- ➔ Prosječan čovjek tijekom života popije oko 75.000 litara vode.
- ➔ U Meksiku živi ptica slatkovodni gnjurac, koja, kad napušta gnijezdo, nosi svoje mladunce pod krilima.
- ➔ Najtajanstvenija knjiga na svijetu otkrivena je 1912. u Italiji. Do današnjeg dana nitko još nije uspio dešifrirati pismo.

- ➔ Pluća nikada nisu prazna, čak i kad se snažno napregnemo da izdahnemo zrak. Količina zraka koja ostaje u plućima naziva se rezidualni zrak i on se miješa pri udahu sa svježim zrakom. Disanje je i voljna i nevoljna radnja. Dišemo i kada ne mislimo na to, ili kada spavamo. Tom Sietas (35) uspio se upisati u Ginisovu knjigu rekorda s veoma zanimljivim i nevjerojatnim rekordom, on je čovjek koji najviše na svijetu može zadržati dah - 22 minute i 22 sekunde!

- ➔ Najmanji cvijet na svijetu je australska sočivica. Riječ je o plutajućoj vodenoj biljci čiji je prečnik manji od 0,6 mm. Jasno se može vidjeti samo pomoću lupe.
- ➔ Polarna lisica može podnijeti temperaturu do -50 u ledenoj i vjetrovitoj tundri. Hrani se pticama, lemnizima i drugim sitnim glodavcima, kao i ostacima jela polarnog medvjeda. Zimi joj bijelo

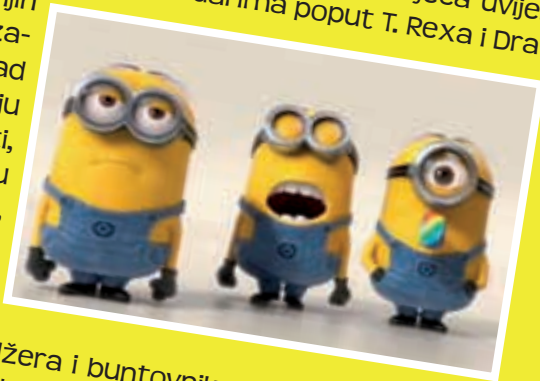

krzno služi kao kamuflaža na ledu i snijegu, tako da se neprimjećeno može prikradati plijenu. Kad se snijeg otopi, krzno joj mijenja boju i stapa se s bojama stijena i biljaka.

Kinomania

Malci

MALCI su započeli svoje postojanje kao jednostanični žuti organizmi. Razvijali su se tijekom stoljeća uvijek služeći najgroznijim gospodarima poput T. Rexa i Drukule. No, ni njih nisu uspjeli zadržati. A kad MALCI nemaju kome služiti, padnu u tešku depresiju. No, jedan od MALACA po imenu Kevin ima plan. Uz pomoć tinejdžera i buntovnika Stuarta te simpatičnog malog Boba krenut će u svijet pronaći novog zlog šefa kojeg njegova braća mogu slijediti.

Izvrnuto Obrnuto

Iz Pixarovog studija dolazi fantastična priča o emocijama poznatog oskarovca Pete Doctera. Izvrnuto Obrnuto je animirani film koji nas vodi na najneobičnija mjesta unutar uma koja možete zamisliti. Svima je poznato da je odrastanje jedno teško putovanje pa tako i za Rajku, djevojčicu koja

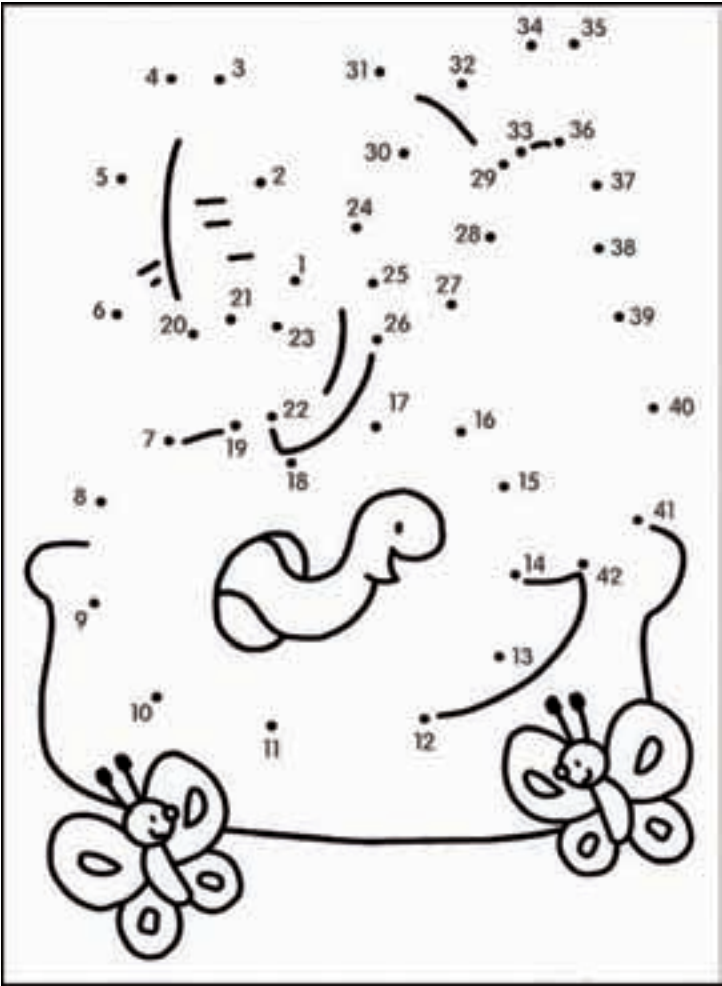
se s obitelji preselila u San Francisco gdje njezin otac započinje novi posao. Kao i svi mi, Rajka je vođena svojim emocijama, a to su Sreća, Strah, Tuga, Ljutnja i Gadjivost. Rajkine emocije žive u stožeru, kontrolnom centru njezina uma, odakle je svakodnevno savjetuju. Iako Rajka i njezine emocije pokušavaju održati stvari pozitivnima, balansiranje između novog grada, škole i kuće nije baš jednostavno.

U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće pojmove: ČEŠALJ, GEOMETRIJA, DJED, KOTAČI, LIJEČNIK, ĐAK, PEJSAŽ, MAČIĆI, ČAŠA, ŠPORT, VRTIĆ, ZLOČEST, ŠEĆER, ČLAN, KORNJAČA, VOĆE, RAD. Preostala slova dat će konačno rješenje. Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

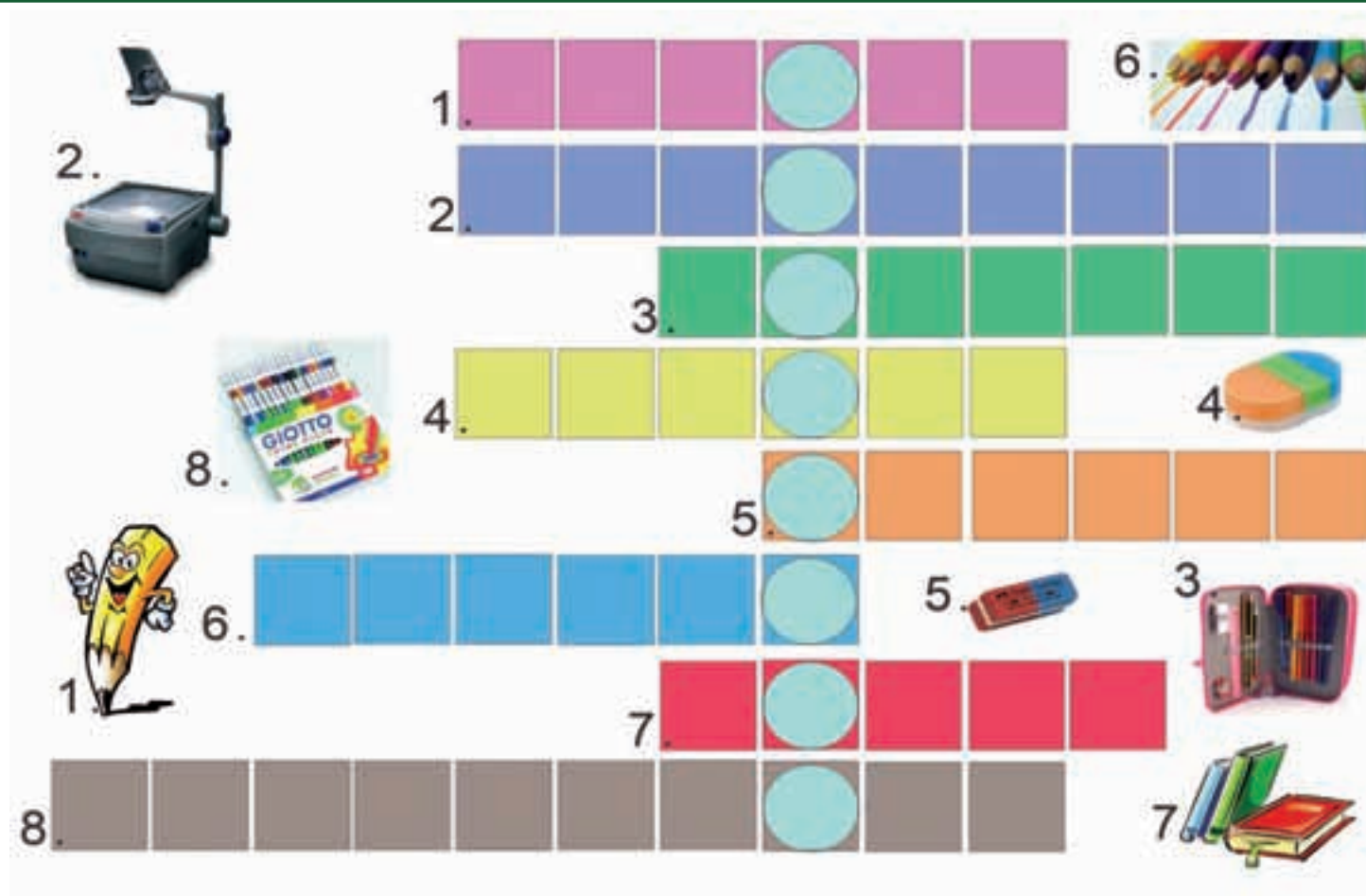

A	R	K	N	T	R	O	P	Š	A
A	J	A	A	Ć	Š	T	D	Š	Č
K	L	I	I	Đ	S	E	A	A	L
Č	O	T	R	E	Lj	Č	Ć	I	R
P	R	R	Č	T	I	A	J	E	I
V	E	O	Nj	Ć	E	E	Š	Č	R
E	L	J	I	A	Č	M	A	E	D
Z	Ć	Č	S	N	Č	T	O	J	Č
U	A	O	I	A	O	A	E	E	N
M	A	K	V	K	Ž	D	L	O	G

--	--	--	--	--	--	--	--

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

		1					9	
	3							5
2		5		6				
			3		2			
		8		1		4		
			6		8			
				5		9		2
1							3	
	2					1		

		9						
	4	5	9				6	
		6				9	2	4
							7	
	6							
2	5	8				7		
	1				7	6	5	
						8		

Radujemo se ferijama!

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvički

